

Rada
Európskej únie

V Bruseli 2. augusta 2016
(OR. en)

9787/16

Medziinštitucionálny spis:
2016/0112 (NLE)

COASI 118
ASIE 43
NZ 3
POLGEN 48

LEGISLATÍVNE AKTY A INÉ PRÁVNE AKTY

Predmet: Partnerská dohoda o vzťahoch a spolupráci medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Novým Zélandom na strane druhej

PARTNERSKÁ DOHODA
O VZŤAHOCH A SPOLUPRÁCI
MEDZI EURÓPSKOU ÚNIOU
A JEJ ČLENSKÝMI ŠTÁTMI NA JEDNEJ STRANE
A NOVÝM ZÉLANDOM NA STRANE DRUHEJ

EURÓPSKA ÚNIA, ďalej len „Únia“,

a

BELGICKÉ KRÁĽOVSTVO,

BULHARSKÁ REPUBLIKA,

ČESKÁ REPUBLIKA,

DÁNSKE KRÁĽOVSTVO,

SPOLKOVÁ REPUBLIKA NEMECKO,

ESTÓNSKA REPUBLIKA,

ÍRSKO,

HELÉNSKA REPUBLIKA

ŠPANIELSKÉ KRÁĽOVSTVO,

FRANCÚZSKA REPUBLIKA,

CHORVÁTSKA REPUBLIKA,

TALIANSKA REPUBLIKA,

CYPERSKÁ REPUBLIKA,

LOTYŠSKÁ REPUBLIKA,

LITOVSKÁ REPUBLIKA,

LUXEMBURSKÉ VELKOVODSTVO,

MAĎARSKO,

MALTSKÁ REPUBLIKA,

HOLANDSKÉ KRÁĽOVSTVO,

RAKÚSKA REPUBLIKA,

POĽSKÁ REPUBLIKA,

PORTUGALSKÁ REPUBLIKA,

RUMUNSKO,

SLOVINSKÁ REPUBLIKA,

SLOVENSKÁ REPUBLIKA,

FÍNSKA REPUBLIKA,

ŠVÉDSKE KRÁĽOVSTVO,

SPOJENÉ KRÁĽOVSTVO VEĽKEJ BRITÁNIE A SEVERNÉHO ÍRSKA,

členské štáty Európskej únie, ďalej len „členské štáty“,

na jednej strane a

NOVÝ ZÉLAND,

na strane druhej,

ďalej len „zmluvné strany“,

UZNÁVAJÚC svoje spoločné hodnoty a úzke historické, politické, hospodárske a kultúrne väzby;

VÍTAJÚC pokrok dosiahnutý pri rozvoji svojho vzájomne prospešného vzťahu od prijatia Spoločného vyhlásenia o vzťahoch a spolupráci medzi Európskou úniou a Novým Zélandom 21. septembra 2007;

OPĀTOVNE POTVRDZUJÚC svoj záväzok v súvislosti s cieľmi a zásadami Charty Organizácie Spojených národov (ďalej len „Charta OSN“) a posilnením úlohy Organizácie Spojených národov (ďalej len „OSN“);

OPĀTOVNE POTVRDZUJÚC svoj záväzok dodržiavať demokratické zásady a ľudské práva stanovené vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv a ďalších príslušných medzinárodných nástrojov v oblasti ľudských práv, ako aj zásady právneho štátu a dobrej správy vecí verejných;

UZNÁVAJÚC osobitný záväzok vlády Nového Zélandu v súvislosti so zásadami Dohody z Waitangi;

ZDÔRAZŇUJÚC komplexnú podstatu vzájomných vzťahov a dôležitosť vytvorenia koherentného rámca na podporu rozvíjania týchto vzťahov;

VYJADRUJÚC svoju spoločnú vôľu pozdvihnúť vzájomné vzťahy na úroveň posilneného partnerstva;

POTVRDZUJÚC svoje želanie zintenzívniť a rozvíjať vzájomný politický dialóg a spoluprácu;

ODHODLANÉ ku vzájomnému prospechu upevniť, prehĺbiť a rozšíriť spoluprácu v oblastiach spoločného záujmu na bilaterálnej, regionálnej a celosvetovej úrovni;

UZNÁVAJÚC potrebu posilniť spoluprácu v oblastiach spravodlivosti, slobody a bezpečnosti;

UZNÁVAJÚC svoje želanie podporovať trvalo udržateľný rozvoj v rámci jeho hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho rozmeru;

ĎALEJ UZNÁVAJÚC svoj spoločný záujem podporovať vzájomné porozumenie a silné väzby medzi národmi, a to aj prostredníctvom cestovného ruchu, vzájomných dohôd, ktoré umožňujú mladým ľuďom navštevovať iné krajiny a využívať pracovné alebo študijné príležitosti, ako aj prostredníctvom iných krátkodobých pobytov;

OPĀTOVNE POTVRDZUJÚC svoj silný záväzok presadzovať hospodársky rast, globálnu správu hospodárskych záležitostí, finančnú stabilitu a účinný multilateralizmus;

OPĀTOVNE POTVRDZUJÚC svoj záväzok spolupracovať pri presadzovaní medzinárodného mieru a bezpečnosti;

BUDUJÚC na dohodách uzavretých medzi Úniou a Novým Zélandom, najmä v súvislosti s krízovým riadením, vedou a technikou, leteckými službami, postupmi posudzovania zhody a sanitárnymi opatreniami;

KONŠTATUJÚC, že v prípade, že by sa zmluvné strany v rámci tejto dohody rozhodli uzavrieť osobitné dohody v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktoré by Únia mala uzavrieť podľa tretej časti hlavy V Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ustanovenia takýchto budúcich dohôd nebudú záväzné pre Spojené kráľovstvo a/alebo Írsko, pokiaľ Únia, súbežne so Spojeným kráľovstvom a/alebo Írskom s ohľadom na ich príslušné predchádzajúce bilaterálne vzťahy, neoznámia Novému Zélandu, že Spojené kráľovstvo a/alebo Írsko sú týmito dohodami viazané ako súčasť Únie v súlade s Protokolom č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie. Rovnako by pre Spojené kráľovstvo a/alebo Írsko neboli záväzné ani následné vnútorné opatrenia Únie, ktoré by sa na vykonávanie tejto dohody mali prijať podľa uvedenej hlavy V, pokiaľ tieto štáty neoznámia svoje želanie zúčastniť sa na takýchto opatreniach alebo ich prijať v súlade s protokolom č. 21. Konštatujúc tiež, že na takéto budúce dohody alebo takéto následné vnútorné opatrenia Únie by sa vzťahoval Protokol č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k uvedeným zmluvám,

SA DOHODLI TAKTO:

HLAVA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 1

Účel dohody

Účelom tejto dohody je vytvoriť posilnené partnerstvo medzi zmluvnými stranami a prehĺbiť a posilniť spoluprácu v otázkach spoločného záujmu, pri zohľadnení spoločných hodnôt a zásad, a to aj zintenzívnením dialógu na vysokej úrovni.

ČLÁNOK 2

Základ spolupráce

1. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok dodržiavať demokratické zásady, ľudské práva a základné slobody, ako aj zásady právneho štátu a dobrej správy vecí verejných.

Dodržiavanie demokratických zásad a ľudských práv a základných slobôd stanovených vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv a ďalších príslušných medzinárodných nástrojoch v oblasti ľudských práv, ako aj dodržiavanie zásad právneho štátu sú základom vnútorných a medzinárodných politík zmluvných strán a predstavujú základný prvok tejto dohody.

2. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok dodržiavať Chartu OSN a spoločné hodnoty, ktoré obsahuje.
3. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok podporovať trvalo udržateľný rozvoj a rast vo všetkých jeho dimenziách, prispievať k dosiahnutiu medzinárodne dohodnutých rozvojových cieľov a spolupracovať v záujme riešenia globálnych výziev v oblasti životného prostredia vrátane zmeny klímy.
4. Zmluvné strany zdôrazňujú svoj spoločný záväzok rozvíjať bilaterálne vzťahy komplexného charakteru a rozširovať a prehĺbovať tieto vzťahy okrem iného aj uzatváraním osobitných dohôd alebo dojednaní.
5. Vykonávanie tejto dohody je založené na zásadách dialógu, vzájomného rešpektovania, rovnocenného partnerstva, konsenzu a dodržiavania medzinárodného práva.

ČLÁNOK 3

Dialóg

1. Zmluvné strany sa dohodli, že posilnia svoj pravidelný dialóg vo všetkých oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, s cieľom plniť jej účel.
2. Dialóg medzi zmluvnými stranami sa uskutočňuje prostredníctvom kontaktov, výmen a konzultácií na ktorejkoľvek úrovni, a to najmä v týchto formách:
 - a) stretnutia na úrovni vedúcich predstaviteľov, ktoré sa konajú pravidelne vždy, keď to zmluvné strany považujú za potrebné;

- b) konzultácie a návštevy na ministerskej úrovni, ktoré sa usporadúvajú pri príležitostiach a na miestach určených zmluvnými stranami;
- c) konzultácie na úrovni ministrov zahraničných vecí, ktoré sa konajú pravidelne, podľa možnosti každoročne;
- d) stretnutia na úrovni vyšších úradníkov s cieľom viesť konzultácie o otázkach spoločného záujmu alebo usporadúvať brífingy a spolupracovať v súvislosti s významným vnútorným alebo medzinárodným vývojom;
- e) sektorové dialógy o otázkach spoločného záujmu a
- f) vzájomné návštevy delegácií Európskeho parlamentu a parlamentu Nového Zélandu.

ČLÁNOK 4

Spolupráca v regionálnych a medzinárodných organizáciách

Zmluvné strany sa zaväzujú, že budú spolupracovať prostredníctvom výmeny názorov na politické otázky spoločného záujmu a v prípade potreby si vymieňať informácie o stanoviskách v rámci regionálnych a medzinárodných fór a organizácií.

HLAVA II

POLITICKÝ DIALÓG A SPOLUPRÁCA V ZAHRANIČNOPOLITICKÝCH A BEZPEČNOSTNÝCH OTÁZKACH

ČLÁNOK 5

Politický dialóg

Zmluvné strany sa dohodli, že zintenzívnia svoj pravidelný politický dialóg na všetkých úrovniach, najmä s cieľom diskutovať o otázkach spoločného záujmu, na ktoré sa vzťahuje táto hlava, a posilniť svoj spoločný prístup k medzinárodným otázkam. Zmluvné strany sa dohodli, že na účely tejto hlavy pojem „politický dialóg“ znamená výmeny a konzultácie, či už formálne alebo neformálne, na ktorejkoľvek úrovni verejnej správy.

ČLÁNOK 6

Závazok dodržiavať demokratické zásady, ľudské práva a právny štát

V záujme podpory spoločného záväzku zmluvných strán dodržiavať demokratické zásady, ľudské práva a právny štát sa zmluvné strany dohodli, že budú:

- a) presadzovať základné zásady týkajúce sa demokratických hodnôt, ľudských práv a právneho štátu, a to aj na multilaterálnych fórach, a

- b) spolupracovať a prípadne koordinovať svoju činnosť pri praktickom presadzovaní demokratických zásad, ľudských práv a právneho štátu v praxi, a to aj v tretích krajinách.

ČLÁNOK 7

Krízové riadenie

Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok podporovať medzinárodný mier a bezpečnosť okrem iného aj prostredníctvom Dohody medzi Novým Zélandom a Európskou úniou, ktorou sa zakladá rámec pre účasť Nového Zélandu na operáciách krízového riadenia Európskej únie, ktorá bola podpísaná 18. apríla 2012 v Bruseli.

ČLÁNOK 8

Boj proti šíreniu zbraní hromadného ničenia

1. Zmluvné strany zastávajú názor, že šírenie zbraní hromadného ničenia (ďalej len „ZHN“) a ich nosičov na štátnej aj neštátnej úrovni predstavuje jednu z najväznejších hrozieb pre medzinárodný mier a bezpečnosť. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok na vnútroštátnej úrovni dodržiavať a dôsledne vykonávať svoje existujúce záväzky, ktoré im vyplývajú z medzinárodných zmlúv a dohôd o odzbrojení a nešírení ZHN, ako aj ďalšie príslušné medzinárodné záväzky. Zmluvné strany sa dohodli, že budú spolupracovať a spoločne bojovať proti šíreniu ZHN a ich nosičov. Zmluvné strany sa zhodujú na tom, že toto ustanovenie predstavuje základný prvok tejto dohody.

2. Zmluvné strany sa ďalej dohodli, že budú spolupracovať a prispievať k predchádzaniu šírenia ZHN a ich nosičov, a to prostredníctvom:

- a) prijatia prípadných krokov na účely podpisu a ratifikácie všetkých ďalších príslušných medzinárodných nástrojov, pristúpenia k nim a ich úplného vykonávania;
- b) prevádzkovania účinného vnútroštátneho kontrolného systému na kontrolu vývozu, ako aj tranzitu tovaru súvisiaceho so ZHN vrátane kontrol konečného využitia technológií s dvojakým použitím na ZHN, ktorý bude obsahovať účinné sankcie za porušenie kontrol vývozu.

3. Zmluvné strany sa dohodli, že nadviažu pravidelný politický dialóg o uvedených otázkach.

ČLÁNOK 9

Ručné a ľahké zbrane

1. Zmluvné strany uznávajú, že nezákonná výroba, transfer a obeh ručných a ľahkých zbraní (ďalej len „RĽZ“) vrátane ich munície, ako aj ich nadmerné hromadenie, nedostatočné riadenie, neprimerane zabezpečené zásoby a nekontrolované šírenie naďalej predstavujú závažnú hrozbu pre medzinárodný mier a bezpečnosť.

2. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoje odhodlanie dodržiavať a v plnom rozsahu plniť svoje príslušné záväzky, pokiaľ ide o problematiku nelegálneho obchodovania s RLZ vrátane ich munície, v súlade s existujúcimi medzinárodnými dohodami a rezolúciami Bezpečnostnej rady OSN (ďalej len „BR OSN“), ako aj svoje záväzky v rámci iných medzinárodných nástrojov platných v tejto oblasti, medzi ktoré patrí Akčný program OSN na predchádzanie nedovolenému obchodovaniu s ručnými a ľahkými zbraňami vo všetkých jeho aspektoch, boj proti nemu a jeho odstránenie.

3. Zmluvné strany sa zaväzujú spolupracovať a zabezpečiť koordináciu a komplementárnosť svojho úsilia zameraného na riešenie problematiky nezákonného obchodovania s RLZ vrátane ich munície, a to na celosvetovej, regionálnej, subregionálnej a vnútroštátnej úrovni, a dohodli sa, že nadviažu pravidelný politický dialóg o uvedených otázkach.

ČLÁNOK 10

Medzinárodný trestný súd

1. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú, že najzávažnejšie trestné činy, ktoré znepokojujú medzinárodné spoločenstvo ako celok, by nemali zostať nepotrestané a že ich stíhanie by sa malo zabezpečiť opatreniami buď na vnútroštátnej, alebo na medzinárodnej úrovni, a to aj prostredníctvom Medzinárodného trestného súdu.

2. Presadzujúc upevňovanie mieru a medzinárodnej spravodlivosti zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoju odhodlanosť:

a) podnikat' kroky na vykonávanie Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu (ďalej len „Rímsky štatút“) a prípadne súvisiacich nástrojov;

- b) vymieňať si s regionálnymi partnermi skúsenosti s prijímaním právnych úprav potrebných na ratifikáciu a vykonávanie Rímskeho štatútu a
- c) spolupracovať pri dosahovaní cieľa všeobecného uplatňovania a integrity Rímskeho štatútu.

ČLÁNOK 11

Spolupráca v boji proti terorizmu

1. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú dôležitosť boja proti terorizmu pri úplnom rešpektovaní právneho štátu, medzinárodného práva, najmä Charty OSN a príslušných rezolúcií BR OSN, práva v oblasti ľudských práv, utečeneckého práva a medzinárodného humanitárneho práva.
2. V tomto rámci a pri zohľadnení globálnej stratégie OSN pre boj proti terorizmu, ktorá je obsiahnutá v rezolúcii Valného zhromaždenia OSN č. 60/288 z 8. septembra 2006, sa zmluvné strany dohodli, že budú spolupracovať pri prevencii a potláčaní terorizmu, a to najmä týmito formami:
 - a) v rámci úplného vykonávania rezolúcií BR OSN č. 1267, č. 1373 a č. 1540 a ďalších platných rezolúcií OSN a medzinárodných nástrojov;
 - b) formou výmeny informácií o teroristických skupinách a ich podporných sieťach v súlade s platnými medzinárodnými a vnútroštátnymi právnymi predpismi;

- c) prostredníctvom výmeny názorov na:
 - i) prostriedky a metódy používané v boji proti terorizmu, vrátane technickej oblasti a odbornej prípravy;
 - ii) predchádzanie terorizmu a
 - iii) najlepšie postupy v súvislosti s ochranou ľudských práv v boji proti terorizmu;
 - d) prostredníctvom spolupráce zameranej na prehlbovanie medzinárodného konsenzu v otázke boja proti terorizmu a jeho normatívneho rámca a prostredníctvom snahy o čo najskoršie dosiahnutie dohody o komplexnom dohovore o medzinárodnom terorizme, ktorý má doplniť existujúce nástroje OSN v oblasti boja proti terorizmu, a
 - e) podporovaním spolupráce medzi členskými štátmi OSN v záujme účinného uplatňovania globálnej stratégie boja proti terorizmu OSN všetkými vhodnými prostriedkami.
3. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok dodržiavať medzinárodné normy stanovené Finančnou akčnou skupinou (ďalej len „FATF“) pre boj proti financovaniu terorizmu.
4. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok spolupracovať pri poskytovaní pomoci na budovanie kapacít na boj proti terorizmu tretím štátom, ktoré potrebujú zdroje a expertízu, aby mohli predchádzať teroristickej činnosti a reagovať na ňu, a to aj v kontexte Globálneho fóra pre boj proti terorizmu (GCTF).

HLAVA III

SPOLUPRÁCA V OBLASTI GLOBÁLNEHO ROZVOJA A HUMANITÁRNEJ POMOCI

ČLÁNOK 12

Rozvoj

1. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok podporovať trvalo udržateľný rozvoj v rozvojových krajinách s cieľom zmierniť chudobu a prispieť k bezpečnejšiemu, spravodlivejšiemu a prosperujúcejšiemu svetu.
2. Zmluvné strany uznávajú význam spolupráce s cieľom zabezpečiť, aby činnosti v oblasti rozvoja mali väčší dopad, dosah a vplyv, a to aj v tichomorskej oblasti.
3. Na tento účel sa zmluvné strany dohodli, že si budú:
 - a) vymieňať názory a prípadne na regionálnych a medzinárodných fórach koordinovať stanoviská k rozvojovým otázkam na podporu inkluzívneho a udržateľného rastu v záujme ľudského rozvoja, a
 - b) vymieňať informácie o svojich príslušných rozvojových programoch a v prípade potreby koordinovať svoju činnosť v daných krajinách s cieľom zvýšiť ich dosah na trvalo udržateľný rozvoj a odstránenie chudoby.

ČLÁNOK 13

Humanitárna pomoc

Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj spoločný záväzok poskytovať humanitárnu pomoc a usilujú sa zaisťovať primerané koordinované reakcie.

HLAVA IV

SPOLUPRÁCA V HOSPODÁRSKYCH A OBCHODNÝCH ZÁLEŽITOSTIACH

ČLÁNOK 14

Dialóg o hospodárskych, obchodných a investičných záležitostiach

1. Zmluvné strany sú odhodlané viesť dialóg a rozvíjať spoluprácu v oblastiach súvisiacich s hospodárstvom, obchodom a investíciami s cieľom uľahčiť bilaterálne obchodné a investičné toky. Zmluvné strany zároveň, uznávajúc dôležitosť ďalšej liberalizácie prostredníctvom multilaterálneho obchodného systému založeného na pravidlách, opätovne potvrdzujú svoj záväzok spolupracovať v rámci Svetovej obchodnej organizácie (ďalej len „WTO“) pri ďalšom prehľbovaní liberalizácie obchodu.
2. Zmluvné strany sa dohodli, že budú podporovať výmenu informácií a zdieľanie skúseností týkajúce sa ich príslušných makroekonomických politík a trendov, vrátane výmeny informácií o koordinácii hospodárskych politík v kontexte regionálnej hospodárskej spolupráce a integrácie.

3. Zmluvné strany vedú konštruktívny dialóg zameraný na podporu obchodu s tovarom vrátane poľnohospodárskych a iných primárnych komodít, surovín, spracovaného tovaru a výrobkov s vysokou pridanou hodnotou. Zmluvné strany uznávajú, že transparentný, trhovo orientovaný prístup je najlepší spôsob, ako vytvoriť priaznivé prostredie pre investovanie do produkcie takýchto produktov a obchodu s nimi ako aj podporiť ich efektívne rozdelenie a využívanie.
4. Zmluvné strany vedú konštruktívny dialóg zameraný na podporu bilaterálneho obchodu so službami a na vzájomnú výmenu informácií a skúseností týkajúcich sa ich príslušných prostredí dohľadu. Zmluvné strany sa takisto dohodli, že posilnia spoluprácu s cieľom zlepšiť účtovné, audítorské a regulačné systémy a systémy dohľadu v bankovníctve, poisťovníctve a iných oblastiach finančného sektora.
5. Zmluvné strany podporujú rozvoj atraktívneho a stabilného prostredia pre obojsmerné investície pomocou dialógu, ktorý je zameraný na prehĺbenie vzájomného porozumenia a spolupráce v investičných otázkach, na skúmanie mechanizmov uľahčujúcich investičné toky a na podporu stabilných, transparentných a otvorených pravidiel pre investorov.
6. Zmluvné strany sa navzájom informujú o rozvoji bilaterálneho a medzinárodného obchodu, investícií a aspektov iných politík súvisiacich s obchodom a investíciami, vrátane svojich politických prístupov k dohodám o voľnom obchode a príslušných programoch a regulačných otázkach v súvislosti s týmito dohodami, ktoré majú potenciálny dosah na bilaterálny obchod a investície.
7. Takýto dialóg a spolupráca v otázkach obchodu a investícií bude prebiehať okrem iného prostredníctvom:
 - a) každoročného dialógu o obchodnej politike na úrovni vyšších úradníkov, ktorých stretnutia dopĺňajú ministerské zasadnutia týkajúce sa obchodu, keď o tom rozhodnú zmluvné strany;

- b) každoročného dialógu o obchode v oblasti poľnohospodárstva a
- c) ďalších sektorových rozhovorov, keď o tom rozhodnú zmluvné strany.

8. Zmluvné strany sa zaväzujú, že budú spolupracovať pri zaistovaní vhodných podmienok pre rast vzájomného obchodu a investícií a že budú tento rast podporovať, a to aj prostredníctvom vyjednaní nových dohôd tam, kde je to realizovateľné.

ČLÁNOK 15

Sanitárne a fytosanitárne otázky

1. Zmluvné strany sa dohodli, že posilnia spoluprácu v sanitárnych a fytosanitárnych otázkach v rámci Dohody WTO o uplatňovaní sanitárnych a fytosanitárnych opatrení a Komisie *Codex Alimentarius*, Svetovej organizácie pre zdravie zvierat (ďalej len „OIE“) a príslušných medzinárodných a regionálnych organizácií pôsobiacich v rámci Medzinárodného dohovoru o ochrane rastlín. Takáto spolupráca sa zameria na zlepšenie vzájomného pochopenia sanitárnych a fytosanitárnych opatrení zmluvných strán a uľahčenie obchodu medzi nimi, pričom môže zahŕňať:

- a) vymieňanie si informácií;
- b) uplatňovanie dovozných požiadaviek na celom území druhej zmluvnej strany;

- c) overenie všetkých systémov inšpekcie a certifikácie orgánov druhej zmluvnej strany alebo časti týchto systémov v súlade s príslušnými medzinárodnými normami *Codex Alimentarius*, OIE a Medzinárodného dohovoru o ochrane rastlín na posudzovanie takýchto systémov, a
- d) uznávanie oblastí bez výskytu škodcov a chorôb a oblastí s nízkym výskytom škodcov alebo chorôb.

2. Na uvedený účel sa zmluvné strany zaväzujú v plnej miere využívať existujúce nástroje, ako je Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Novým Zélandom o sanitárnych opatreniach uplatniteľných pri obchodovaní so živými zvieratami a výrobkami živočíšneho pôvodu podpísaná 17. decembra 1996 v Bruseli, a spolupracovať na vhodnom bilaterálnom fóre v ostatných sanitárnych a fytosanitárnych otázkach, na ktoré sa uvedená dohoda nevzťahuje.

ČLÁNOK 16

Dobré životné podmienky zvierat

Zmluvné strany takisto opätovne potvrdzujú dôležitosť udržiavania vzájomného porozumenia a spolupráce v otázkach dobrých životných podmienok zvierat a budú si naďalej vymieňať informácie a spolupracovať v rámci fóra spolupráce pre dobré životné podmienky zvierat zriadeného Európskou komisiou a v rámci príslušných orgánov Nového Zélandu a úzko spolupracovať v týchto záležitostiach v OIE.

ČLÁNOK 17

Technické prekážky obchodu

1. Zmluvné strany sa zhodli na tom, že väčšia kompatibilita noriem, technických predpisov a postupov posudzovania zhody je kľúčovým prvkom na uľahčenie obchodu s tovarom.
2. Zmluvné strany uznávajú svoj spoločný záujem znižovať technické prekážky obchodu a na tento účel sa dohodli, že budú spolupracovať v rámci Dohody WTO o technických prekážkach obchodu a prostredníctvom Dohody o vzájomnom uznávaní, pokiaľ ide o posudzovanie zhody, medzi Európskym spoločenstvom a Novým Zélandom podpísanej vo Wellingtone 25. júna 1998.

ČLÁNOK 18

Politika hospodárskej súťaže

Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok podporovať hospodársku súťaž v hospodárskych činnostiach prostredníctvom svojich príslušných zákonov a právnych predpisov v oblasti hospodárskej súťaže. Zmluvné strany sa dohodli, že si budú vymieňať informácie o politike hospodárskej súťaže a súvisiacich otázkach a že posilnia spoluprácu medzi svojimi orgánmi na ochranu hospodárskej súťaže.

ČLÁNOK 19

Vládne obstarávanie

1. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok k otvoreným a transparentným rámcom pre vládne obstarávanie, pri ktorých sa v súlade s ich medzinárodnými záväzkami presadzujú najvýhodnejšie ponuky, konkurenčné trhy a nediskriminačné obstarávacie postupy, a tým sa posilňuje obchod medzi zmluvnými stranami.
2. Zmluvné strany sa dohodli, že budú ďalej posilňovať vzájomné konzultácie, spoluprácu a výmeny skúseností a osvedčených postupov v oblasti vládneho obstarávania v otázkach spoločného záujmu, medzi ktoré patria aj ich príslušné regulačné rámce.
3. Zmluvné strany sa dohodli, že preskúmajú možnosti ďalšej podpory vzájomného prístupu na svoje trhy vládneho obstarávania a vymenia si názory na opatrenia a postupy, ktoré by mohli nepriaznivo ovplyvňovať obchod v oblasti verejného obstarávania medzi nimi.

ČLÁNOK 20

Suroviny

1. Zmluvné strany posilnia spoluprácu v otázkach súvisiacich so surovinami prostredníctvom bilaterálneho dialógu alebo v rámci viacstranných formátov alebo medzinárodných inštitúcií, a to na žiadosť ktorejkoľvek zo zmluvných strán. Táto spolupráca sa zameriava predovšetkým na odstraňovanie prekážok obchodu so surovinami, na posilnenie globálneho rámca pre obchod so surovinami založeného na pravidlách a na podporovanie transparentnosti na globálnych trhoch so surovinami.

2. Témy spolupráce môžu okrem iného zahŕňať:
 - a) otázky ponuky a dopytu, problematiku bilaterálneho obchodu a investícií, ako aj oblasti záujmu vyplývajúce z medzinárodného obchodu;
 - b) colné a necolné prekážky obchodu so surovinami, súvisiacich služieb a investícií;
 - c) príslušné regulačné rámce zmluvných strán a
 - d) osvedčené postupy v súvislosti s trvalo udržateľným rozvojom ťažobného priemyslu vrátane politiky nerastných surovín, plánovania využívania pôdy a povolovacích postupov.

ČLÁNOK 21

Duševné vlastníctvo

1. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú dôležitosť svojich práv a povinností, pokiaľ ide o práva duševného vlastníctva vrátane autorských a súvisiacich práv, obchodných značiek, zemepisných označení, dizajnov a patentov, ako aj ich presadzovanie, v súlade s najprísnejšími medzinárodnými normami, ktorými sa zmluvné strany riadia.
2. Zmluvné strany sa dohodli, že si budú vymieňať informácie a skúsenosti v otázkach duševného vlastníctva, medzi ktoré patria:
 - a) prax, presadzovanie, šírenie, zjednodušenie, riadenie, harmonizácia, ochrana a účinné vykonávanie v súvislosti s právami duševného vlastníctva;

- b) prevencia v súvislosti s porušovaním práv duševného vlastníctva;
 - c) boj proti falšovaniu a pirátstvu, prostredníctvom vhodných foriem spolupráce a
 - d) činnosť orgánov zodpovedných za ochranu a presadzovanie práv duševného vlastníctva.
3. Zmluvné strany sa dohodli, že si budú vymieňať informácie a podporovať dialóg o ochrane genetických zdrojov, tradičných znalostí a folklóru.

ČLÁNOK 22

Colné záležitosti

1. Zmluvné strany posilňujú spoluprácu v colných záležitostiach vrátane uľahčenia obchodu s cieľom ďalej zjednodušovať a harmonizovať colné postupy a presadzovať spoločné opatrenia v rámci príslušných medzinárodných iniciatív.
2. Bez toho, aby boli dotknuté ostatné formy spolupráce stanovené na základe tejto dohody, zmluvné strany posúdia možnosť prijať nástroje colnej spolupráce a vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach.

ČLÁNOK 23

Spolupráca v daňových záležitostiach

1. V záujme posilnenia a rozvoja hospodárskych činností pri súčasnom zohľadnení potreby vytvoriť vhodný regulačný rámec zmluvné strany uznávajú zásady dobrej správy v daňových záležitostiach a zaväzujú sa, že ich budú uplatňovať. Medzi tieto zásady patrí transparentnosť, výmena informácií a spravodlivá daňová súťaž.
2. Na uvedené účely zmluvné strany v súlade so svojimi príslušnými právomocami pracujú na zlepšovaní medzinárodnej spolupráce v daňovej oblasti, uľahčujú výber oprávnených daňových príjmov a rozvíjajú opatrenia na účinné vykonávanie zásad dobrej správy uvedených v odseku 1.

ČLÁNOK 24

Transparentnosť

Zmluvné strany uznávajú význam transparentnosti a riadneho výkonu správnej moci v súvislosti so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi upravujúcimi oblasť obchodu a na tento účel opätovne potvrdzujú svoje záväzky, ktoré sú stanovené v dohodách WTO vrátane článku X Všeobecnej dohody o clách a obchode 1994 a v článku III Všeobecnej dohody o obchode so službami.

ČLÁNOK 25

Obchod a trvalo udržateľný rozvoj

1. Zmluvné strany uznávajú, že presadzovanie navzájom sa podporujúcich politík v oblasti obchodu, životného prostredia a práce môže prispieť k dosiahnutiu cieľa trvalo udržateľného rozvoja a opätovne potvrdzujú svoj záväzok podporovať globálny a bilaterálny obchod a investície takým spôsobom, ktorý prispeje k uvedenému cieľu.
2. Zmluvné strany uznávajú právo každej zmluvnej strany stanoviť vlastnú úroveň domácej ochrany v oblasti životného prostredia a práce a prijať alebo náležite zmeniť svoje príslušné právne predpisy a politiky, v súlade so záväzkom zmluvných strán uplatňovať medzinárodne uznané normy a dohody.
3. Zmluvné strany uznávajú, že je nevhodné podporovať obchod alebo investície znížením úrovne ochrany zakotvenej vo vnútroštátnych environmentálnych alebo pracovnoprávných predpisoch, alebo ponúkaním, že úroveň tejto ochrany znížia. Zmluvné strany uznávajú, že je takisto nevhodné využívať environmentálne alebo pracovnoprávne zákony, politiky alebo praktiky na účely obchodného protekcionizmu.
4. Zmluvné strany si vymieňajú informácie a skúsenosti, pokiaľ ide o ich činnosti na posilnenie súdržnosti a vzájomnej podpory medzi obchodom a sociálnymi a environmentálnymi cieľmi, okrem iného o oblastiach, ako je sociálna zodpovednosť podnikov, environmentálne tovary a služby, výrobky a technológie šetrné voči klíme a systémy zabezpečenia trvalej udržateľnosti, ako aj ostatných aspektoch uvedených v hlave VIII, a posilňujú dialóg a spoluprácu v otázkach trvalo udržateľného rozvoja, ktoré môžu vzniknúť v kontexte obchodných vzťahov.

ČLÁNOK 26

Dialóg s občianskou spoločnosťou

Zmluvné strany podporujú dialóg medzi vládnymi a mimovládnymi organizáciami, akými sú odborové zväzy, zamestnávateľia, podnikateľské združenia, ako aj obchodné a priemyselné komory s cieľom podporiť obchod a investície v oblastiach spoločného záujmu.

ČLÁNOK 27

Spolupráca medzi podnikmi

Zmluvné strany podporujú silnejšie väzby medzi podnikmi a posilňujú prepojenia medzi verejnou správou a podnikmi prostredníctvom činností zahŕňajúcich podniky, a to aj v rámci stretnutia Ázia – Európa (ASEM).

Táto spolupráca sa zameriava najmä na zlepšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov.

ČLÁNOK 28

Cestovný ruch

Zmluvné strany, uznávajúc význam cestovného ruchu pri prehĺbovaní vzájomného porozumenia a úcty medzi národmi Únie a Novým Zélandom, hospodárske výhody vyplývajúce zo zvýšeného cestovného ruchu, sa dohodli, že budú spolupracovať s cieľom obojsmerne zintenzívniť cestovný ruch medzi Úniou a Novým Zélandom.

HLAVA V

SPOLUPRÁCA V OBLASTI SPRAVODLIVOSTI, SLOBODY A BEZPEČNOSTI

ČLÁNOK 29

Právna spolupráca

1. Zmluvné strany sa dohodli, že budú rozvíjať spoluprácu v občianskych a obchodných veciach, a to predovšetkým v súvislosti s dojednávaním, ratifikáciou a vykonávaním multilaterálnych dohovorov o justičnej spolupráci v občianskych veciach, a najmä dohovorov Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného v oblasti medzinárodnej právnej spolupráce a súdnych sporov, ako aj ochrany detí.

2. Pokiaľ ide o justičnú spoluprácu v trestných veciach, zmluvné strany naďalej spolupracujú vo veciach vzájomnej právnej pomoci v súlade s príslušnými medzinárodnými nástrojmi.

To môže prípadne zahŕňať prístup k príslušným nástrojom OSN a ich vykonávanie. Takisto to môže prípadne zahŕňať podporu príslušných nástrojov Rady Európy a spoluprácu medzi príslušnými orgánmi Nového Zélandu a Eurojustom.

ČLÁNOK 30

Spolupráca v oblasti presadzovania práva

Zmluvné strany sa dohodli na spolupráci medzi orgánmi, agentúrami a útvarmi pôsobiacimi v oblasti presadzovania práva a na tom, že budú prispievať k znižovaniu a odstraňovaniu nadnárodnej trestnej činnosti a teroristických hrozieb spoločných pre zmluvné strany. Spolupráca medzi orgánmi, agentúrami a útvarmi pôsobiacimi v oblasti presadzovania práva môže prebiehať vo forme vzájomnej pomoci pri vyšetrovaniach, výmeny vyšetrovacích techník, spoločného vzdelávania a odbornej prípravy pracovníkov orgánov presadzovania práva a akéhokoľvek iného druhu spoločnej činnosti a pomoci, ktoré si môžu zmluvné strany spoločne určiť.

ČLÁNOK 31

Boj proti organizovanej trestnej činnosti a korupcii

1. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok spolupracovať pri predchádzaní nadnárodnej organizovanej, hospodárskej a finančnej trestnej činnosti, korupcii a falšovaníu a nezákonným transakciám a pri boji proti týmto javom tým, že v plnom rozsahu dodržiavajú svoje existujúce vzájomné medzinárodné záväzky v tejto oblasti, a to aj záväzky týkajúce sa účinnej spolupráce pri vymáhaní majetku alebo finančných prostriedkov pochádzajúcich z korupčnej činnosti.
2. Zmluvné strany podporujú vykonávanie Dohovoru OSN proti nadnárodnému organizovanému zločinu prijatého 15. novembra 2000.
3. Zmluvné strany takisto podporujú vykonávanie Dohovoru OSN proti korupcii prijatého 31. októbra 2002, pričom zohľadňujú zásady transparentnosti a účasti občianskej spoločnosti.

ČLÁNOK 32

Boj proti nedovoleným drogám

1. Zmluvné strany spolupracujú v rámci svojich príslušných právomocí a kompetencií s cieľom zabezpečiť vyvážený a integrovaný prístup k drogovej problematike.

2. Zmluvné strany spolupracujú s cieľom rozložiť nadnárodné zločinecké siete zapojené do obchodovania s drogami, a to okrem iného prostredníctvom výmeny informácií, odbornej prípravy alebo výmeny osvedčených postupov, vrátane špeciálnych vyšetrovacích techník. Osobitné úsilie sa vynakladá na boj proti prenikaniu zločincov do legálnej ekonomiky.

ČLÁNOK 33

Boj proti počítačovej kriminalite

1. Zmluvné strany v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi a medzinárodnými záväzkami v oblasti ľudských práv posilňujú spoluprácu pri predchádzaní trestným činom využívajúcim špičkové technológie, počítače a elektronickú komunikáciu a šíreniu nelegálneho obsahu – vrátane teroristického obsahu a materiálu zobrazujúceho sexuálne zneužívanie detí – cez internet a pri boji proti týmto javom, a to prostredníctvom výmeny informácií a praktických skúseností.

2. Zmluvné strany si vymieňajú informácie v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy vyšetrovateľov počítačovej kriminality, vyšetrovania počítačovej kriminality a digitálnej forenznej vedy.

ČLÁNOK 34

Boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu

1. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú potrebu spolupráce pri predchádzaní tomu, aby sa ich finančné systémy využívali na legalizáciu ziskov z akejkoľvek trestnej činnosti vrátane obchodovania s drogami a korupcie, a pri boji proti financovaniu terorizmu. Táto spolupráca sa týka aj vymáhania majetku alebo finančných prostriedkov pochádzajúcich z trestnej činnosti.

2. Zmluvné strany si vymieňajú príslušné informácie v rámci svojich právnych predpisov a zavádzajú primerané opatrenia na boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, v súlade s normami prijatými príslušnými medzinárodnými orgánmi pôsobiacimi v tejto oblasti, ako je FATF.

ČLÁNOK 35

Migrácia a azyl

1. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok spolupracovať a vymieňať si názory v oblastiach súvisiacich s migráciou vrátane nelegálneho prisťahovalectva, obchodovania s ľuďmi, azylu, integrácie, mobility a rozvoja pracovnej sily, víz, bezpečnosti dokladov, biometrie a riadenia hraníc.

2. Zmluvné strany sa dohodli, že budú spolupracovať pri predchádzaní nelegálnemu prisťahovalectvu a pri jeho kontrole. Na tento účel:

- a) Nový Zéland prijme späť všetkých svojich štátnych príslušníkov, ktorí sa nelegálne zdržiavajú na území niektorého členského štátu, na žiadosť daného štátu a bez ďalších formalít, a
- b) každý členský štát prijme späť všetkých svojich štátnych príslušníkov, ktorí sa nelegálne zdržiavajú na území Nového Zélandu, na žiadosť Nového Zélandu a bez ďalších formalít.

Členské štáty a Nový Zéland, v súlade so svojimi medzinárodnými záväzkami vrátane Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve podpísaného 7. decembra 1944, poskytnú na takéto účely svojim štátnym príslušníkom náležité doklady totožnosti.

3. Zmluvné strany na žiadosť ktorejkoľvek z nich preskúmajú možnosť uzavretia dohody medzi Novým Zélandom a Úniou o readmisii v súlade s článkom 52 ods. 1 tejto dohody. V uvedenej dohode sa zohľadnia vhodné mechanizmy pre štátnych príslušníkov tretích krajín a osoby bez štátnej príslušnosti.

ČLÁNOK 36

Konzulárna ochrana

1. Nový Zéland súhlasí s tým, že diplomatické a konzulárne orgány ktoréhokoľvek zastúpeného členského štátu môžu na Novom Zélande vykonávať konzulárnu ochranu v mene iných členských štátov, ktoré nemajú dostupné stále zastúpenie na Novom Zélande.
2. Únia a členské štáty sa dohodli, že diplomatické a konzulárne orgány Nového Zélandu môžu vykonávať konzulárnu ochranu v mene tretej krajiny a že tretie krajiny môžu vykonávať konzulárnu ochranu v mene Nového Zélandu v Únii na miestach, kde Nový Zéland alebo dotknutá tretia krajina nemá dostupné stále zastúpenie.
3. Účelom odsekov 1 a 2 je upustenie od akýchkoľvek požiadaviek na oznamovanie alebo súhlas, ktoré by sa inak mohli uplatňovať.
4. Zmluvné strany sa dohodli, že budú uľahčovať dialóg o konzulárnych záležitostiach medzi svojimi príslušnými orgánmi.

ČLÁNOK 37

Ochrana osobných údajov

1. Zmluvné strany sa dohodli, že budú spolupracovať v záujme zlepšenia svojich vzťahov na základe rozhodnutia Európskej komisie o primeranej ochrane osobných údajov Novým Zélandom a zabezpečenia vysokej úrovne ochrany osobných údajov v súlade s príslušnými medzinárodnými nástrojmi a normami, medzi ktoré patria aj usmernenia Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (ďalej len „OECD“) o ochrane súkromia a cezhraničných tokoch osobných údajov.
2. Takáto spolupráca môže zahŕňať okrem iného výmenu informácií a odborných poznatkov. Môže tiež zahŕňať spoluprácu náprotivkov z oblasti regulácie v orgánoch, ako je pracovná skupina OECD pre bezpečnosť a súkromie v digitálnej ekonomike a Globálna sieť pre presadzovanie ochrany súkromia.

HLAVA VI

SPOLUPRÁCA V OBLASTI VÝSKUMU, INOVÁCIE A INFORMAČNEJ SPOLOČNOSTI

ČLÁNOK 38

Výskum a inovácia

1. Zmluvné strany sa dohodli, že posilnia svoju spoluprácu v oblastiach výskumu a inovácie.

2. Zmluvné strany podporujú, rozvíjajú a uľahčujú činnosti spolupráce v oblastiach výskumu a inovácie na mierové účely s cieľom podporiť alebo doplniť Dohodu o vedeckej a technickej spolupráci medzi Európskym spoločenstvom a vládou Nového Zélandu podpísanú 16. júla 2008 v Bruseli.

ČLÁNOK 39

Informačná spoločnosť

1. Zmluvné strany uznávajú, že informačné a komunikačné technológie sú kľúčovými prvkami moderného života a majú zásadný význam pre hospodársky a sociálny rozvoj, a preto sa dohodli, že si budú vymieňať názory týkajúce sa ich príslušných politík v tejto oblasti.
2. Spolupráca v tejto oblasti sa môže okrem iného zameriavať na:
 - a) výmeny názorov na rôzne aspekty informačnej spoločnosti, najmä pokiaľ ide o rozšírenie vysokorýchlostného širokopásmového pripojenia, politiku a reguláciu v oblasti elektronickej komunikácie vrátane univerzálnej služby, poskytovanie licencií a všeobecných povolení, ochranu súkromia a osobných údajov, elektronickú a otvorenú verejnú správu, internetovú bezpečnosť, ako aj nezávislosť a efektívnosť regulačných orgánov;
 - b) vzájomné prepojenie a interoperabilitu výskumných sietí, ako aj infraštruktúry a služieb v oblasti počítačov a vedeckých údajov, okrem iného aj v regionálnom kontexte;

- c) štandardizáciu, certifikáciu a šírenie nových informačných a komunikačných technológií;
- d) aspekty bezpečnosti, dôvernosti a súkromia v informačných a komunikačných technológiách a službách, vrátane presadzovania bezpečnosti na internete, boja proti zneužívaniu informačnej technológie a všetkých foriem elektronických médií a zdieľania informácií, a
- e) výmeny názorov na opatrenia zamerané na riešenie problematiky poplatkov za medzinárodné mobilné roamingové služby.

HLAVA VII

SPOLUPRÁCA V OBLASTI VZDELÁVANIA, KULTÚRY

A VÄZIEB MEDZI NÁRODMI

ČLÁNOK 40

Vzdelávanie a odborná príprava

1. Zmluvné strany uznávajú rozhodujúci prínos vzdelávania a odbornej prípravy k tvorbe kvalitných pracovných miest a udržateľnému rastu znalostných ekonomík, a to najmä pomocou rozvíjania občanov, ktorí sú nielen pripravení na informovanú a efektívnu účasť na demokratickom živote, ale aj schopní riešiť problémy a využívať príležitosti, ktoré im globálne prepojený svet v 21. storočí ponúka. Zmluvné strany preto uznávajú, že majú spoločný záujem na spolupráci v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy.

2. V súlade so svojimi spoločnými záujmami a cieľmi svojich politík vzdelávania sa zmluvné strany zaväzujú, že budú spoločne podporovať vhodné činnosti spolupráce v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy. Táto spolupráca sa bude týkať všetkých sektorov vzdelávania a môže zahŕňať:
- a) spoluprácu v oblasti vzdelávacej mobility jednotlivcov prostredníctvom podpory a uľahčovania výmen študentov, výskumných pracovníkov, akademických a administratívnych pracovníkov inštitúcií vysokoškolského vzdelávania a učiteľov;
 - b) spoločné projekty spolupráce medzi vzdelávacími inštitúciami a inštitúciami odbornej prípravy v Únii a na Novom Zélande s cieľom podporiť vypracúvanie učebných plánov, spoločné študijné programy a spoločné diplomy, ako aj mobilitu pracovníkov a študentov;
 - c) inštitucionálnu spoluprácu, väzby a partnerstvá s cieľom posilniť vzdelávaciu zložku vedomostného trojuholníka a podporovať výmenu skúseností a know-how a
 - d) podporu reforiem politiky prostredníctvom štúdií, konferencií, seminárov, pracovných skupín, referenčných porovnaní a výmeny informácií a osvedčených postupov, a to najmä so zreteľom na bolonský a kodanský proces a na zavedené nástroje a zásady, ktoré prinášajú do vzdelávania viac transparentnosti a inovácie.

ČLÁNOK 41

Spolupráca v kultúrnej, audiovizuálnej a mediálnej oblasti

1. Zmluvné strany sa dohodli, že budú podporovať užšiu spoluprácu v kultúrnych a kreatívnych sektoroch s cieľom okrem iného prehĺbiť vzájomné porozumenie a rozširovať povedomie o svojich kultúrach.

2. Zmluvné strany sa usilujú prijímať vhodné opatrenia zamerané na podporu kultúrnych výmen a realizáciu spoločných iniciatív v rôznych kultúrnych oblastiach, pričom využívajú dostupné nástroje a rámce spolupráce.
3. Zmluvné strany sa usilujú podporovať mobilitu pracovníkov v oblasti kultúry, mobilitu umeleckých diel a iných predmetov kultúrnej hodnoty medzi Novým Zélandom a Úniou a jej členskými štátmi.
4. Zmluvné strany sa dohodli, že prostredníctvom politického dialógu preskúmajú rôzne spôsoby, akými sa predmety kultúrnej hodnoty uchovávané mimo krajiny pôvodu môžu sprístupniť komunitám, v ktorých majú tieto predmety svoj pôvod.
5. Zmluvné strany podporujú medzikultúrny dialóg medzi organizáciami občianskej spoločnosti a tiež medzi jednotlivcami z oboch zmluvných strán.
6. Zmluvné strany sa dohodli, že budú spolupracovať v záujme plnenia spoločných cieľov a podporovania kultúrnej rozmanitosti, najmä prostredníctvom politického dialógu na príslušných medzinárodných fórach a predovšetkým v Organizácii Spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru (UNESCO), vrátane prostredníctvom uplatňovania Dohovoru UNESCO o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov.
7. Zmluvné strany podnecujú, podporujú a uľahčujú výmeny, spoluprácu a dialóg medzi inštitúciami a pracovníkmi v audiovizuálnom a mediálnom sektore.

ČLÁNOK 42

Väzby medzi národmi

Zmluvné strany, uznávajúc hodnotu väzieb medzi národmi a ich prínos k zlepšovaniu porozumenia medzi Úniou a Novým Zélandom, sa dohodli, že budú takéto väzby zodpovedajúcim spôsobom podnecovať, podporovať a prehľbovať. Takéto väzby môžu zahŕňať výmeny úradníkov a krátkodobé stáže pre postgraduálnych študentov.

HLAVA VIII

SPOLUPRÁCA V OBLASTI TRVALO UDRŽATEĽNÉHO ROZVOJA, ENERGETIKY A DOPRAVY

ČLÁNOK 43

Životné prostredie a prírodné zdroje

1. Zmluvné strany sa dohodli, že budú spolupracovať v environmentálnych otázkach vrátane udržateľného hospodárenia s prírodnými zdrojmi. Cieľom takejto spolupráce je presadzovanie ochrany životného prostredia a zohľadňovanie environmentálnych hľadísk v relevantných sektoroch spolupráce vrátane spolupráce v medzinárodnom a regionálnom kontexte.

2. Zmluvné strany sa dohodli, že spolupráca sa môže uskutočňovať spôsobmi, ako je dialóg, workshopy, semináre, konferencie, programy a projekty spolupráce, vymieňaním si informácií, ako napríklad najlepších postupov, a výmenami odborníkov, a to aj na bilaterálnej alebo multilaterálnej úrovni. Témy a ciele spolupráce sa určia spoločne na žiadosť ktorejkoľvek zo zmluvných strán.

ČLÁNOK 44

Ochrana a zlepšovanie zdravia a regulácia v oblasti zdravia

1. Zmluvné strany sa dohodli na posilňovaní spolupráce v oblasti zdravia, a to aj v súvislosti s globalizáciou a demografickými zmenami. Zmluvné strany sa snažia podporovať spoluprácu a výmeny informácií a skúseností, pokiaľ ide o:

- a) ochranu zdravia;
- b) dohľad nad prenosnými chorobami (ako je chrípka a akútne vypuknutia chorôb) a iné činnosti v rámci Medzinárodných zdravotných predpisov (2005), vrátane opatrení zameraných na pripravenosť na veľké cezhraničné hrozby, najmä plánovanie pripravenosti a posudzovanie rizika;
- c) spoluprácu v oblasti noriem a posudzovania zhody v záujme regulácie a riadenia rizika v súvislosti s výrobkami (vrátane farmaceutických výrobkov a zdravotníckych pomôcok);

- d) otázky týkajúce sa vykonávania Rámcového dohovoru o kontrole tabaku Svetovej zdravotníckej organizácie (ďalej len „WHO“) a
 - e) otázky týkajúce sa vykonávania celosvetového kódexu zásad WHO pri medzinárodnom nábore zdravotníckeho personálu.
2. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok dodržiavať, presadzovať a prípadne účinne vykonávať medzinárodne uznávané postupy a normy v oblasti zdravia.
3. Medzi formy spolupráce môžu okrem iného patriť spoločne dohodnuté osobitné programy, projekty a iniciatívy, ako aj dialóg o témach spoločného záujmu na bilaterálnej alebo multilaterálnej úrovni.

ČLÁNOK 45

Zmena klímy

1. Zmluvné strany uznávajú, že zmena klímy je globálny a naliehavý problém, ktorý si vyžaduje kolektívne úsilie zosúladené s celkovým cieľom udržať rast priemernej svetovej teploty pod úrovňou 2 °C v porovnaní s úrovňami predindustriálneho obdobia. Zmluvné strany sa dohodli, že budú v rozsahu svojich príslušných právomocí a bez toho, aby tým boli dotknuté diskusie na iných fórach, spolupracovať v oblastiach spoločného záujmu, medzi ktoré okrem iného patrí:
- a) prechod na hospodárstvo s nízkymi emisiami skleníkových plynov prostredníctvom zmierňujúcich stratégií a opatrení prispôbených vnútroštátnym podmienkam vrátane stratégií ekologického rastu;

- b) navrhovanie, vykonávanie a fungovanie trhových mechanizmov, a to najmä systémov obchodovania s uhlíkom;
- c) nástroje financovania v oblasti klímy v rámci verejného a súkromného sektora;
- d) výskum, vývoj a zavádzanie technológií s nízkymi emisiami skleníkových plynov a
- e) monitorovanie skleníkových plynov a analýza ich účinkov, prípadne vrátane vytvárania a vykonávania adaptačných stratégií.

2. Obe zmluvné strany sa dohodli, že sa budú naďalej spoločne podieľať na medzinárodnom vývoji v tejto oblasti a najmä na pokroku smerom k prijatiu novej medzinárodnej dohody na obdobie po roku 2020 na základe Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy, ako aj na doplnkových iniciatívach spolupráce, ktoré by mohli pomôcť preklenúť medzeru v zmiernovaní do roku 2020.

ČLÁNOK 46

Riadenie rizika katastrof a civilná ochrana

Zmluvné strany uznávajú nutnosť riadenia tak domácich, ako aj globálnych prírodných a človekom spôsobených rizík katastrof. Zmluvné strany potvrdzujú svoje spoločné odhodlanie zlepšovať opatrenia zamerané na prevenciu, zmiernenie, pripravenosť, reakciu a obnovu v záujme vyššej odolnosti svojich spoločností a infraštruktúry, a podľa potreby spolupracovať na bilaterálnej a multilaterálnej politickej úrovni pri dosahovaní lepších výsledkov v oblasti globálneho riadenia rizika katastrof.

ČLÁNOK 47

Energetika

Zmluvné strany uznávajú dôležitosť sektora energetiky, ako aj úlohu dobre fungujúceho trhu s energiou. Zmluvné strany uznávajú význam energie pre trvalo udržateľný rozvoj, hospodársky rast a jej prínos k dosiahnutiu medzinárodne dohodnutých rozvojových cieľov, ako aj dôležitosť spolupráce pri riešení celosvetových problémov v oblasti životného prostredia a najmä zmeny klímy. Zmluvné strany sa snažia v rámci svojich príslušných kompetencií zintenzívniť spoluprácu v tejto oblasti zameranú na:

- a) rozvoj politík na zvýšenie energetickej bezpečnosti;
- b) podporu globálneho obchodu a investícií v oblasti energetiky;
- c) zlepšovanie konkurencieschopnosti;
- d) lepšie fungovanie globálnych trhov s energiou;
- e) vymieňanie si informácií a skúseností s politikami prostredníctvom existujúcich multilaterálnych energetických fór;
- f) podporu využívania obnoviteľných zdrojov energie, ako aj rozvoja a zavádzania čistých, rôznorodých a trvalo udržateľných energetických technológií, vrátane obnoviteľných a nízkoemisných energetických technológií;
- g) dosiahnutie racionálneho využívania energie s príspevom zo strany ponuky aj dopytu prostredníctvom podpory energetickej efektívnosti pri výrobe, prenose, distribúcii a konečnej spotrebe energie;

- h) plnenie svojich príslušných medzinárodných záväzkov s cieľom v strednodobom horizonte racionalizovať a postupne vyradiť neefektívne dotácie na fosílna palivá, ktorými sa podporuje neekonomická spotreba, a
- i) výmenu osvedčených postupov v oblasti energetického prieskumu a produkcie.

ČLÁNOK 48

Doprava

1. Zmluvné strany spolupracujú vo všetkých príslušných oblastiach dopravnej politiky vrátane integrovanej dopravnej politiky s cieľom zlepšiť prepravu tovaru a cestujúcich, podporiť bezpečnosť a ochranu námornej a leteckej dopravy, presadzovať ochranu životného prostredia a zvýšiť efektívnosť svojich dopravných systémov.
2. Spoluprácou a dialógom medzi zmluvnými stranami v tejto oblasti by sa mala(-o) podporiť:
 - a) výmena informácií o ich príslušných politikách a postupoch;
 - b) posilnenie vzťahov medzi Úniou a Novým Zélandom v oblasti leteckej dopravy s cieľom:
 - i) zlepšiť prístup na trh, posilniť investičné príležitosti a liberalizáciu ustanovení o vlastníctve a kontrole leteckých dopravcov v dohodách o leteckých službách v súlade s vnútroštátnymi politikami;

- ii) rozšíriť a prehĺbiť regulačnú spoluprácu v otázkach bezpečnosti a ochrany letectva, ako aj hospodársku reguláciu odvetvia leteckej dopravy, a
 - iii) podporiť zblížovanie v oblasti regulácie a odstránenie prekážok podnikania, ako aj spoluprácu v oblasti manažmentu letovej prevádzky;
- c) ciele, ktorými sú neobmedzený prístup na medzinárodné námorné trhy a obchod založený na spravodlivej hospodárskej súťaži na komerčnej báze, a
- d) vzájomné uznávanie vodičských preukazov pre pozemné motorové vozidlá.

ČLÁNOK 49

Poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka a lesné hospodárstvo

1. Zmluvné strany sa dohodli, že budú podporovať spoluprácu a dialóg v oblasti poľnohospodárstva, rozvoja vidieka a lesného hospodárstva.
2. Opatrenia by sa mohli zväziť v oblastiach, ku ktorým patrí aj poľnohospodárska politika a politika rozvoja vidieka, štruktúra poľnohospodárskych sektorov a zemepisné označenia.
3. Zmluvné strany sa dohodli, že budú spolupracovať na vnútroštátnej aj medzinárodnej úrovni v oblasti udržateľného obhospodarovania lesov a súvisiacich politík a predpisov vrátane opatrení na boj proti nezákonnej ťažbe dreva a súvisiacemu obchodovaniu, ako aj pri presadzovaní dobrej správy lesov.

ČLÁNOK 50

Rybárstvo a námorné záležitosti

1. Zmluvné strany posilnia dialóg a spoluprácu v otázkach spoločného záujmu v oblastiach rybárstva a námorných záležitostí. Zmluvné strany sa zamerajú na podporu dlhodobej ochrany morských biologických zdrojov a udržateľného hospodárenia s nimi, predchádzanie nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu (ďalej len „NNN rybolov“) a boj proti nemu, ako aj na realizáciu riadenia založeného na ekosystémovom prístupe.

2. Zmluvné strany môžu spolupracovať a vymieňať si informácie súvisiace s ochranou morských biologických zdrojov prostredníctvom regionálnych organizácií pre riadenie rybárstva (ďalej len „RFMO“) a multilaterálnych fór (OSN, Organizácia Spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo). Zmluvné strany spolupracujú predovšetkým s cieľom:
 - a) zabezpečiť, prostredníctvom účinného riadenia Komisie pre rybolov v západnom a strednom Tichom oceáne a na základe najlepších dostupných vedeckých poznatkov, dlhodobé zachovanie a udržateľné využívanie populácií rýb migrujúcich na veľké vzdialenosti, v celej oblasti ich výskytu v západnom a strednom Tichom oceáne, a to aj prostredníctvom úplného uznania – v súlade s príslušnými dohovormi OSN a inými medzinárodnými nástrojmi – osobitných požiadaviek malých ostrovných rozvojových štátov a území a zaistenia transparentného procesu rozhodovania;

 - b) zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie morských biologických zdrojov v kompetencii Komisie pre ochranu živých antarktických morských zdrojov vrátane snáh bojovať proti činnostiam spojeným s NNN rybolovom v oblasti, na ktorú sa vzťahuje Dohovor o ochrane živých antarktických morských zdrojov;

- c) zabezpečiť prijatie a vykonávanie účinných opatrení na ochranu populácií rýb v kompetencii RFMO v južnom Tichom oceáne a hospodárenie s nimi a
 - d) uľahčiť prístup k tým RFMO, v prípade, ktorých je jedna zmluvná strana členom a druhá prístupujúcou stranou.
3. Zmluvné strany spolupracujú pri presadzovaní integrovaného postoja k námorným záležitostiam na medzinárodnej úrovni.
4. Zmluvné strany vedú pravidelný dvojročný dialóg na úrovni vyšších úradníkov s cieľom posilniť dialóg a spoluprácu, ako aj výmenu informácií a skúseností v oblasti rybárskej politiky a námorných záležitostí.

ČLÁNOK 51

Zamestnanosť a sociálne veci

1. Zmluvné strany sa dohodli na posilňovaní spolupráce v oblasti zamestnanosti a sociálnych vecí, a to aj v súvislosti so sociálnym rozmerom globalizácie a demografickej zmeny. Zmluvné strany sa snažia podporovať spoluprácu a výmenu informácií a skúseností týkajúcich sa zamestnanosti a práce. Medzi oblasti spolupráce môžu patriť politiky zamestnanosti, pracovné právo, rodové otázky, nediskriminácia v zamestnaní, sociálna inklúzia, sociálne zabezpečenie a politiky sociálnej ochrany, pracovnoprávne vzťahy, sociálny dialóg, celoživotný rozvoj zručností, zamestnanosť mladých ľudí, zdravie a bezpečnosť na pracovisku, sociálna zodpovednosť podnikov a dôstojná práca.

2. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú nutnosť podporovať proces globalizácie prospešnej pre všetkých a presadzovať úplnú a produktívnu zamestnanosť a dôstojnú prácu ako kľúčový prvok trvalo udržateľného rozvoja a znižovania chudoby. V tejto súvislosti zmluvné strany pripomínajú vyhlásenie Medzinárodnej organizácie práce (ďalej len „MOP“) o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu.
3. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok dodržiavať, presadzovať a účinne vykonávať medzinárodne uznávané pracovné zásady a práva, ktoré sú stanovené predovšetkým vo vyhlásení MOP o základných zásadách a právach pri práci.
4. Medzi formy spolupráce môžu okrem iného patriť osobitné, spoločne stanovené programy a projekty, ako aj dialóg, spolupráca a iniciatívy v otázkach spoločného záujmu na bilaterálnej alebo multilaterálnej úrovni.

HLAVA IX

INŠTITUCIONÁLNY RÁMEC

ČLÁNOK 52

Iné dohody alebo dojednania

1. Zmluvné strany môžu doplniť túto dohodu uzavretím osobitných dohôd alebo dojednaní v akejkoľvek oblasti spolupráce, ktorá patrí do rozsahu pôsobnosti tejto dohody. Takéto osobitné dohody a dojednania uzavreté po podpise tejto dohody tvoria neoddeliteľnú súčasť celkových dvojstranných vzťahov, ktoré sa riadia touto dohodou, a tvoria súčasť spoločného inštitucionálneho rámca. Existujúce dohody a dojednania medzi zmluvnými stranami netvoria súčasť spoločného inštitucionálneho rámca.

2. Žiadnym ustanovením tejto dohody nie je ovplyvnený ani dotknutý výklad ani uplatňovanie iných dohôd medzi zmluvnými stranami vrátane dohôd podľa odseku 1. Predovšetkým platí, že ustanoveniami tejto dohody sa nenahrádzajú ani žiadnym spôsobom neovplyvňujú ustanovenia o urovnávaní sporov alebo o ukončení v iných dohodách medzi zmluvnými stranami.

ČLÁNOK 53

Spoločný výbor

1. Zmluvné strany týmto zriaďujú spoločný výbor zložený zo zástupcov zmluvných strán.
2. V rámci spoločného výboru sa konajú konzultácie s cieľom uľahčiť vykonávanie všeobecných cieľov tejto dohody a podporiť ich, ako aj zachovať celkovú súdržnosť vo vzťahoch medzi Úniou a Novým Zélandom.
3. Spoločný výbor má tieto funkcie:
 - a) presadzuje účinné vykonávanie tejto dohody;
 - b) monitoruje rozvoj komplexných vzťahov medzi zmluvnými stranami;
 - c) v prípade potreby žiada informácie od výborov alebo iných orgánov zriadených na základe iných osobitných dohôd medzi zmluvnými stranami, ktoré tvoria súčasť spoločného inštitucionálneho rámca v súlade s článkom 52 ods. 1, a posudzuje akékoľvek správy, ktoré tieto výbory alebo orgány predložili;

- d) vymieňa si názory a predkladá návrhy týkajúce sa akýchkoľvek otázok spoločného záujmu vrátane budúcich opatrení a zdrojov, ktoré sú k dispozícii na ich uskutočnenie;
- e) stanovuje priority vo vzťahu k účelu tejto dohody;
- f) hľadá primerané spôsoby, ako predchádzať problémom, ktoré môžu vzniknúť v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda;
- g) snaží sa riešiť všetky spory vyplývajúce z vykonávania alebo výkladu tejto dohody;
- h) preskúmava informácie predložené zmluvnou stranou v súlade s článkom 54 a
- i) dáva odporúčania a v prípade potreby prijíma rozhodnutia s cieľom realizovať konkrétne aspekty tejto dohody.

4. Spoločný výbor pracuje na základe konsenzu. Prijíma vlastný rokovací poriadok. Môže zriaďovať podvýbory a pracovné skupiny na riešenie osobitných otázok.

5. Spoločný výbor obvykle zasadá raz ročne striedavo v Únii a na Novom Zélande, pokiaľ obe zmluvné strany nerozhodnú inak. Na žiadosť ktorejkoľvek zo zmluvných strán sa konajú mimoriadne zasadnutia spoločného výboru. Spoločnému výboru predsedajú spoločne obe strany. Spoločný výbor zasadá obvykle na úrovni vyšších úradníkov.

ČLÁNOK 54

Spôsoby vykonávania a urovnávanie sporov

1. Zmluvné strany prijímú všetky všeobecné alebo osobitné opatrenia potrebné na splnenie povinností, ktoré im vyplývajú z tejto dohody.
2. Bez toho, aby bol dotknutý postup opísaný v odsekoch 3 až 8 tohto článku, všetky spory týkajúce sa výkladu alebo uplatňovania tejto dohody sa riešia výlučne prostredníctvom konzultácií medzi zmluvnými stranami v rámci spoločného výboru. Zmluvné strany v záujme vyriešenia sporu predložia spoločnému výboru všetky príslušné informácie potrebné na dôkladné preskúmanie danej veci.
3. Zmluvné strany, opätovne potvrdzujúc svoj silný a spoločný záväzok dodržiavať ľudské práva a nešírenie zbraní, sa dohodli, že ak sa ktorákoľvek zmluvná strana domnieva, že druhá zmluvná strana osobitne závažným a podstatným spôsobom porušila niektorú z povinností opísaných v článku 2 ods. 1 a článku 8 ods. 1 ako základné prvky, pričom toto porušenie predstavuje hrozbu pre medzinárodný mier a bezpečnosť, a preto si vyžaduje okamžitú reakciu, bezodkladne druhej strane oznámi túto skutočnosť a náležité opatrenie alebo opatrenia, ktoré zamýšľa prijať na základe tejto dohody. Oznamujúca zmluvná strana informuje spoločný výbor o potrebe urýchlene usporiadať konzultácie o tejto záležitosti.
4. Osobitne závažné a podstatné porušenie základných prvkov by okrem toho mohlo slúžiť ako dôvod na prijatie náležitých opatrení na základe spoločného inštitucionálneho rámca podľa článku 52 ods. 1.

5. V nepravdepodobnom prípade, že by došlo k situácii opísanej v odseku 3, slúži spoločný výbor ako fórum pre dialóg a zmluvné strany sa všemožne usilujú nájsť zmierlivé riešenie. Ak spoločný výbor nie je schopný dosiahnuť obojstranne prijateľné riešenie do 15 dní od začiatku konzultácií a najneskôr do 30 dní odo dňa vykonania oznámenia opísaného v odseku 3, záležitosť sa postúpi na konzultácie na úrovni ministrov, ktoré sa uskutočnia v lehote ďalších najviac 15 dní.
6. Ak sa v lehote 15 dní od začiatku konzultácií na úrovni ministrov, a najneskôr do 45 dní odo dňa oznámenia nedospelo k žiadnemu obojstranne prijateľnému riešeniu, oznamujúca zmluvná strana sa môže rozhodnúť, že prijme náležité opatrenia oznámené v súlade s odsekom 3. V Únii by si rozhodnutie o pozastavení uplatňovania vyžadovalo jednomyseľný súhlas. Na Novom Zélande by rozhodnutie o pozastavení uplatňovania prijala vláda Nového Zélandu v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi.
7. Na účely tohto článku pojem „náležité opatrenia“ znamená čiastočné alebo úplné pozastavenie alebo ukončenie tejto dohody alebo prípadne inej osobitnej dohody, ktorá tvorí súčasť spoločného inštitucionálneho rámca podľa článku 52 ods. 1, v súlade s príslušnými ustanoveniami takejto dohody. Náležité opatrenia, ktoré prijme zmluvná strana s cieľom čiastočne pozastaviť uplatňovanie takejto dohody, sa vzťahujú len na ustanovenia patriace pod hlavy I až VIII. Pri výbere náležitých opatrení sa musia uprednostniť tie, ktoré najmenej narúšajú vzťahy medzi zmluvnými stranami. Tieto opatrenia, na ktoré sa vzťahuje článok 52 ods. 2, sú úmerné porušeniu povinností podľa tejto dohody a sú v súlade s medzinárodným právom.

8. Zmluvné strany sústavne preskúmajú vývoj situácie, ktorá viedla k opatreniu podľa tohto článku. Zmluvná strana, ktorá náležité opatrenia prijíma, ich zruší hneď, ako prestanú byť opodstatnené, a v každom prípade hneď, ako okolnosti, ktoré viedli k uplatňovaniu opatrení, prestanú existovať.

HLAVA X

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 55

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto dohody sa pod pojmom „zmluvné strany“ rozumie na jednej strane Únia alebo jej členské štáty, alebo Únia a jej členské štáty, v súlade s ich príslušnými právomocami, a na druhej strane Nový Zéland.

ČLÁNOK 56

Zverejňovanie informácií

1. Žiadnym ustanovením tejto dohody nie sú dotknuté vnútroštátne zákony a iné právne predpisy ani akty Únie týkajúce sa prístupu verejnosti k úradným dokumentom.

2. Žiadne ustanovenie tejto dohody sa nesmie vykladať tak, že sa v ňom od ktorejkoľvek zmluvnej strany požaduje, aby poskytla informácie, ktorých zverejnenie považuje za odporujúce jej základným bezpečnostným záujmom.

ČLÁNOK 57

Zmena

Túto dohodu možno zmeniť písomnou dohodou zmluvných strán. Takéto zmeny nadobúdajú platnosť v deň alebo dňoch, na ktorom(-ých) sa zmluvné strany dohodnú.

ČLÁNOK 58

Nadobudnutie platnosti, trvanie a oznamovanie

1. Táto dohoda nadobúda platnosť tridsiatym dňom po dni, keď si zmluvné strany navzájom oznámili, že ukončili svoje príslušné právne postupy potrebné na tento účel.

2. Bez ohľadu na odsek 1 platí, že Nový Zéland a Únia môžu predbežne vykonávať spoločne určené ustanovenia tejto dohody do nadobudnutia jej platnosti. Takéto predbežné vykonávanie sa začne tridsiatym dňom po dni, keď si Nový Zéland aj Únia navzájom oznámili, že ukončili svoje príslušné vnútorné postupy potrebné na takéto predbežné vykonávanie.

3. Táto dohoda sa uzatvára na dobu neurčitú. Ktorákoľvek zmluvná strana môže druhej zmluvnej strane písomne oznámiť svoj úmysel túto dohodu ukončiť. Ukončenie nadobúda účinnosť šesť mesiacov po dátume oznámenia.

4. Oznámenia vykonané v súlade s týmto článkom sa zasielajú Generálnemu sekretariátu Rady Európskej únie a ministerstvu zahraničných vecí a obchodu Nového Zélandu.

ČLÁNOK 59

Územná pôsobnosť

Táto dohoda sa na jednej strane vzťahuje na územia, na ktorých sa uplatňuje Zmluva o Európskej únii a Zmluva o fungovaní Európskej únie, a to za podmienok, ktoré sú v týchto zmluvách stanovené, a na druhej strane na územie Nového Zélandu, avšak nezahŕňa Tokelau.

ČLÁNOK 60

Autentické znenia

Táto dohoda je vyhotovená v dvoch pôvodných vyhotoveniach v anglickom, bulharskom, českom, dánskom, estónskom, fínskom, francúzskom, gréckom, holandskom, chorvátskom, litovskom, lotyšskom, maďarskom, maltskom, nemeckom, poľskom, portugalskom, rumunskom, slovenskom, slovinskom, španielskom, švédskom a talianskom jazyku, pričom každé znenie je rovnako autentické. V prípade rozdielu medzi textami tejto dohody predložia zmluvné strany záležitosť spoločnému výboru.